

Departementssekreterare

Linnéa Lundström

Telefon 08-405 47 62

E-post linnea.lundstrom@regeringskansliet.se

Frågor till gruppdiskussioner under flygstrategimötet den 25 februari 2016 – Från Vad till Hur!

Under flygstrategimötet kommer vi att följa upp de inspel som kom fram vid mötet den 27 oktober förra året och skriftligen. Vi ber er nu utveckla och konkretisera era förslag! Målet är att utveckla *Vad* som behöver göras, med svar på *Hur?* Av *Vem?* Till *När* (kort eller lång sikt)?

Nedan hittar ni frågeställningarna till de olika grupperna så ni kan tänka lite innan mötet. Precis som förra gången går det inte att föränmäla sig till någon grupp, utan det får bli trängre i vissa och glesare i andra. Många frågor går också in i varandra och kan passa in i flera grupper. Ni kommer också ha möjlighet att till den 15 mars komplettera med nya skriftliga inspel om ni vill utveckla det ni framfört tidigare.

Frågeställningar

Grupp Sociala villkor

- I december 2015 presenterade EU-kommissionen ett meddelande om en [luftfartsstrategi för Europa](#). Vilka åtgärder och förslag i den anser ni är mest angelägna att arbeta vidare med?
- Flera har fört fram förslag om att ändra vissa EU-förordningar och definitioner för att stärka de sociala villkoren inom flygbranschen. Hur bör begrepp som ”home base” och ”principal base of business” vara utformade?
- Hur kan man på EU-nivå främja en harmoniserad tillämpning mellan medlemsstaterna av de regler som redan gäller?
- Många menar att myndighetssamverkan är viktig, både inom Sverige och med svenska myndigheters motsvarigheter i andra medlemsstater. Kan ni konkretisera i vilka frågor, mellan vilka myndigheter och hur samverkan bör stärkas?

Grupp Utveckla Arlanda som hub

- Många lyfter fram behovet av att utveckla Arlanda som ett nationellt och internationellt nav för flygtrafiken. Vilka kapacitetsåtgärder krävs för att utveckla och stärka Arlandas centrala funktion som nationell och internationell hub på lång sikt (flygplats, luftrum, marktransporter)? Vilka parter behöver samverka kring helheten och hur?
- Hur kan staten stödja arbetet med att främja etableringar av fler direktlinjer till Arlanda?
- Vilka konkreta effekter ger ett införande av preclearance till USA på Arlanda?
- Vad ytterligare åtgärder behöver göras, t.ex. i form av investeringar eller främjandeinsatser, för att stärka Arlandas attraktionskraft?

Grupp Miljö-, energi- och klimatfrågor

- Hur når vi målet om ett fossilfritt inrikesflyg till år 2030 eller 2035? Vilka åtgärder är viktigast och vilken roll har staten respektive branschen?
- Vilka investeringar och stimulanser krävs för att få till storskalig inhemsk produktion av biobränsle? Hur skapar vi en marknad och efterfrågan för biobränsle på kommersiell grund? Vilken roll har staten respektive branschen? Konkretisera!
- I ljuset av EU:s handelssystem för utsläppsrätter och arbetet för globalt marknadsbaserade styrmedel inom ICAO: vad kan Sverige göra nationellt och vad behöver vi driva internationellt?

Grupp FoU, innovationer samt främjandearbete

- Vilka är framgångsfaktorerna för att Sverige i en alltmer globaliserad värld ska kunna stärka sin position som en framgångsrik flygindustrination?
- Hur bör flygstrategin kopplas ihop med t.ex. [exportstrategin](#) och [nyindustrialiseringsstrategin](#)? Hur bör flygindustrins intressen tas omhand i statens exportfrämjande aktiviteter?
- Genom [Innovair](#) bedrivs ett intensivt arbete för att stärka den svenska flygindustrin och en strategisk flygforskningsagenda tas fram. Vad behöver den innehålla och hur kan branschens behov av forskning tillgodoseas?
- Många lyfter samarbetet med Brasilien som ett gott exempel. Vilka övriga strategiska samarbetsländer ser ni som prioriterade och vad skulle det kunna leda till?

- Mer samverkan inom forskningen, både mellan aktörer och program, föreslås. Hur kan detta utvecklas?

Grupp Flygsäkerhet och regelverk

- Många vill se att Sverige har det mest konkurrenskraftiga luftfartsregelverket i EU. Men vad innebär det mer konkret och hur når vi dit?
- Hur ser ni på [revideringen av Easas grundförordning](#) och övergången mot ett mer målbaserat regelverk?
- Ny teknik som drönare och fjärrstyrda flygtrafiktjänster kräver moderna regelverk som hänger med i den tekniska utvecklingen. Hur kan detta främjas utan att äventyra flygsäkerheten?
- Det kommersiella flyget i Sverige har under lång tid varit förskonat från dödliga flygolyckor, men det är vanligare inom skärmflyg, hängflyg och privatflyg. Under 2015 omkom sex personer inom allmänflyget, och åtta personer skadades allvarligt. Hur kan flygsäkerheten förbättras inom allmänflyget?
- Luftfartsskydd, eller "security", handlar om de åtgärder som syftar till att förhindra kriminella handlingar riktade mot flyget. Vilka securityfrågor anser ni är mest angelägna att arbeta med globalt?

Grupp Tillgänglighet inkl. flygplatser

- Staten äger och finansierar 10 flygplatser i Sverige. Därutöver bedrivs linjetrafik vid 28 flygplatser i Sverige, företrädesvis kommunalt ägda men också några privatägda. Den stora majoriteten av de icke statliga flygplatserna är beroende av offentlig delfinansiering, både från staten, regioner och kommuner, för att överleva. Hur kan flygplatsernas roll i transportsystemet utvecklas för att främja tillgänglighet, sysselsättning och konkurrenskraft? Vilken roll bör det offentliga (på alla nivåer) respektive näringslivet ha?
- Hur kan besöksnäringens behov av tillgänglighet tillgodoses? Var finns de svaga länkarna ur ett "hela resan"-perspektiv?
- Fler för fram behovet av att "se flyget som en del av kollektivtrafiken". Vad menas konkret med att "se flyget som en del av kollektivtrafiken" och vilka positiva effekter skulle det föra med sig?
- Vilka konkreta åtgärder krävs på kort och lång sikt för att bättre koppla ihop flyget med övriga trafikslag? Hur samverkar vi kring detta vilka har ansvaret?

- Vad behöver göras för att ytterligare främja utvecklingen av ett effektivare luftrum och flygplatslogistik och vilka positiva effekter för det med sig?
- Ett förslag som förts fram är att konkretisera/kvantifiera tillgänglighetsmålet inom de transportpolitiska målen och följa upp det på annat sätt än som görs idag. Utveckla på vilket sätt!

Grupp Konkurrenskraft och sysselsättning

- Kommissionen presenterade i december 2015 ett meddelande om [en luftfartsstrategi för Europa](#). Vilka åtgärder i den ser ni som mest prioriterade för att stärka flygets konkurrenskraft och öka sysselsättningen inom flygbranschen?
- Konkurrensneutralitet både inom EU och gentemot tredje land framhålls av många som viktigt. Om vi ser utanför EU, hur kan EU-flygbolag stärka sin konkurrenskraft gentemot de utanför EU?
- Att attrahera unga till teknisk utbildning och säkerställa kompetensförsörjningen inom den svenska flygsektorn nämns som en utmaning. Vad beror detta på och hur vänder vi trenden?
- Att Sverige ansluter sig till luftfartsprotokollet till Kapstadskonventionen kan vara ett sätt att öka inskrivningen av luftfartyg till det svenska registret. Vilka övriga incitament finns för att öka inflaggningen till Sverige?
- Infrastrukturen är viktig, men det måste också finnas ett utbud och en efterfrågan på flygtransporter på en marknad som kan tillgodose detta. Hur kan flygtransporterna i Sverige utvecklas för att främja sysselsättningen på ett hållbart sätt?